

Der bestod altsaa fremdeles et legalt Forbud mod Pulsvaad i hele Limfjorden; — om det faktisk er blevet overholdt, er et andet Spørgsmaal. Det varede imidlertid ikke længere end til det paafølgende Aar, før Viseren begyndte at dreie mod den anden Side, idet samme Konges Rjæbenhavske Reces af 6. Decbr. 1547, Art. 21 foreskriver: „Stem skal man og maa bruge Pulsvaad udi Limfjorden imellem St. Hansdag og St. Bartholomæi Dag og ei andre Tider om Aaret, før eller siden.“

Motiverne til dette Omslag i Stemningen ere ikke anførte i Recessen; Fiskerne have imidlertid formodentlig, da de havde faaet en Finger, taget den hele Haand; thi nogle og tyve Aar efter udkom

Nabent Brev af 29. Oktober 1570, der fortjener at læses in extenso, og hvori „Vi Frederik II . . . gjøre Alle vitterligt, at efterdi mangfoldige Klager kommer for Os . . . over den store og urimelige Skade, den menige Mand udi Bort Land Nørrejylland haver paa deres Fiskeri af Pulsvaad . . ., saa at den Sild, Helt, Gjedder . . . forjages, og Fiskeriet derover med Tiden bliver pde . . . da paa det saadan menige Mand's Skade og Bore Landes Fordærvelse maa forekommes, . . . have Vi besluttet . . ., at efter denne Dag skal aldeles ingen Pulsvaad bruges nogen Tid om Aaret udi Limfjorden, eller nogen andenstedes nten for St. Hansdag eller efter.“ Overtræderen skulde straffes „som en Tyv uden al Naade.“

Dette Eilbagefald til den gamle Bestemmelse bestod dog kun en kort Tid.

I Frederik II's Kallundborgske Reces af 21. Novbr. 1576 hedder det nemlig i Art. 14 . . ., og Vi ligevel forfare, at samme Pulsvaad paa nogle synderlige Tider om Aaret kunne bruges uden synderlig Skade, fattige Folk dog til mærkelig Hjælp og Bistand, da have Vi . . . efter Bore Underfaatters Bøn og Begjæring undt og tilladt, at de Bore Underfaatter, som bo ved Limfjorden, maa aarligen fra St. Hansdag Midsummer og til St. Bartholomæi Dag bruge Fiskeri med Pulsvaad og ikke før eller efter den Tid.“

Heraf fremgaar, at man dog ikke ganske kunde frakende Pulsvaadene Skadelighed endog i den indskrænkede Brugstid, og derhos, at deres Brug maatte antages ubetinget forbudt i det øvrige Land udenfor Limfjorden. Lyvsstraffen vedblev.

Saaledes stode Sagerne legalt i meget nær et Aarhundrede, men det er ikke rimeligt, at den faktiske Tilstand har svaret til den legale Ordning. Klager over Pulsvaadet tiltoge, og der udgik da et

Forbud af 28. Juli 1667, der udtaler, „At eftersom Os forebringes, hvorledes Adskillige udi Nørrejylland sig skal understaa imod . . . Konning Frederik II's Recesses Formelning udi Limfjorden Pulsvaader at bruge, hvormed de al anden Fiskeri der samstedes stor Skade tilføiet Fiskens Leg og Leie spilde, saa og Krat-, Krøg- og Stangfiskeriet forhindre, da ville Vi hermed alvorligen og strengeligen forbudet have sig Pulsvaaders Fiskeri af Ingen, ihvo det og være kan, herefter at maa der i Limfjorden bruges.“

Det synes imidlertid, at Lovgiveren er kommen alt for meget i Strid med den almindelige Opinion og de faktiske Forhold. Det tillodes derfor Enkelte at bruge Pulsvaadfiskeri udfor deres egne Grunde, se saaledes

Nabent Brev af 28. Juli 1669, hvorved Adelsmanden Hans Bille fik Tilladelse til „ubehindret for sin egen Grund at bruge Fiskeri med Pulsvaader udi Limfjorden paa den Maade og Tid paa Aaret, som Frederik II's Reces's 14de Artikel omstændelig og udførlig omformelder“ og Brev af 24. April 1673, hvorved samme Benaadning overgik paa hans Søn Steen Bille.

I Brev af 4. Juli 1673 til Stiftsbefalingsmanden over Aalborg Stift Cnevold Parsbjerg hedder det derhos: „Efterform adskillige stridige Ansøgninger angaaende Pulsvaader udi Limfjorden . . . Tid efter anden indkomme, hvorved begjæres, nu, at de, som skadelige for Legen og Ungelen maa afflaffes, nu, at de til den Gemenes Bedste og Fattiges Underholdning maa tillades og vedblive, da er Bor Willie . . ., at Du Dig med Fliid og omhyggeligen om disse Pulsvaaders Beskaffenhed, Nyttens eller Stades Foraarsagelse erkyn diger og siden Din Erklæring og Betænkende, om de uden nogen Præjudice til den gemene Mand's Bedste og Underholdning og paa hvad Maade de billigen kan forundes, eller og om de som skadelige, efter hvis før er sagt, bør at afflaffes, Os til videre Resolution med forderligte at tilstille.“

Vi kende ikke Indholdet af Parsbjergs Erklæring, hvis overhovedet nogen har været afgiven; det ses blot, at der efter hans Ambefaling ved Bevilling af 26. Mai 1676 er givet fh. Borgermester Christian Spormann Tilladelse til Pulsfiskeri for sin egen Grund i Limfjorden fra St. Hansdag til St. Bartholomæi Dag; — og en lignende Bevilling af 10. Februar 1679 med Tilladelse for Søster sal. Mag. Erik Duffens til for sin egen Grund at bruge Pulsvaader med Genvisning til Frederik II's Reces Art. 14.